

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ОКТОБАР 2020.

(Већи дио мјесеца је протекао у стабилним временским приликама. Преко наше зеље прешла су само три фронтална система. Почетком месеца били су нешто хладнији дани са падавинама, али од 12. октобра па до 27, веома топли. Тај пораст температуре је утицао да средње мјесечне температуре буду знатно изнад просјека, тако да је октобар мјесец био један од 10 најтоплијих у последњих 70 година. Падавина је највише било у првом дијелу мјесеца, нарочито у јужним предјелима. Укупна мјесечна количина је била знатно испод просјека, па можемо рећи да је у октобру била суша. Укупан број дана са кишом у већини предјела је био око 8, а од 12. до 29. трајало је дуго, топло михољско љето.]

10/2019

Бања Лука -октобар 2019.

Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде

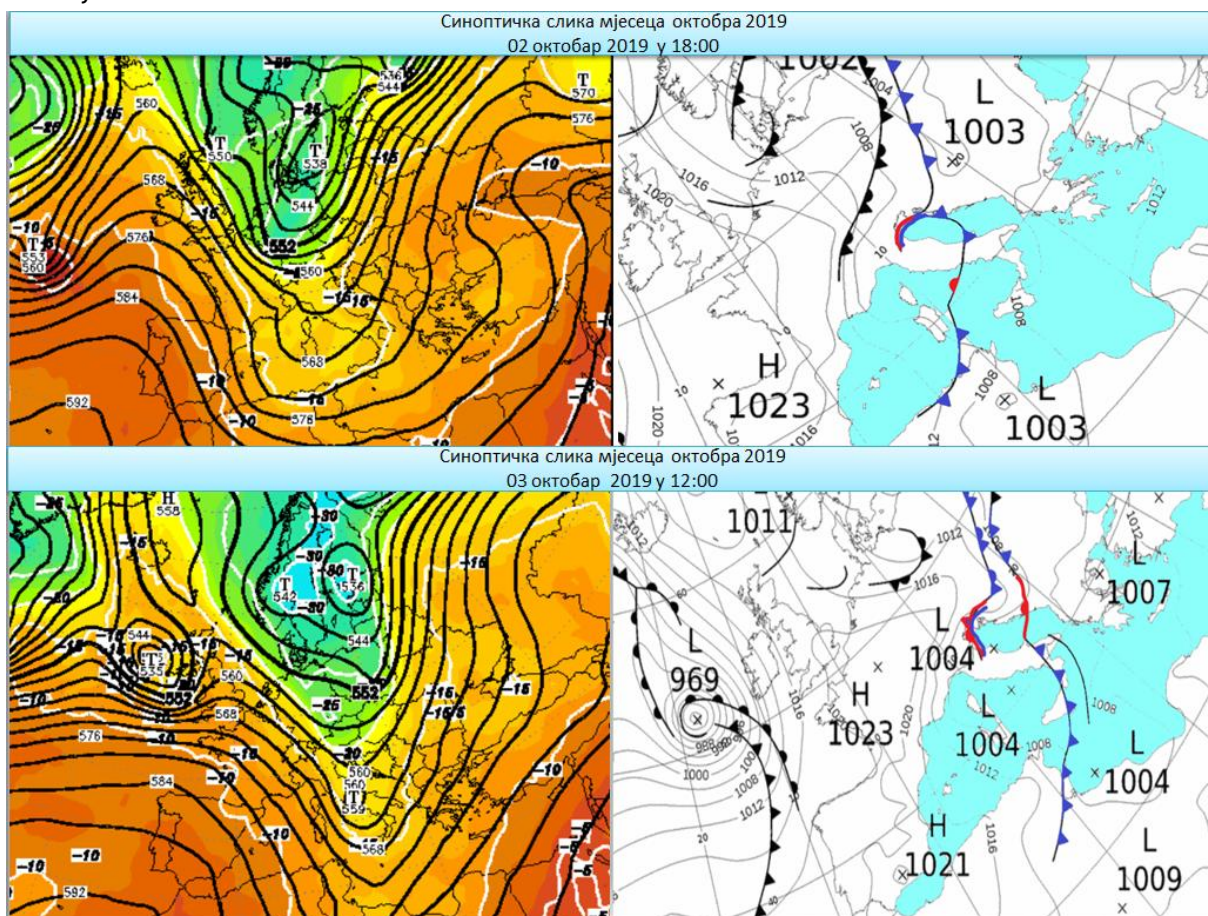
.....
Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ОКТОБАР 2019.

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

1. ДЕКАДА

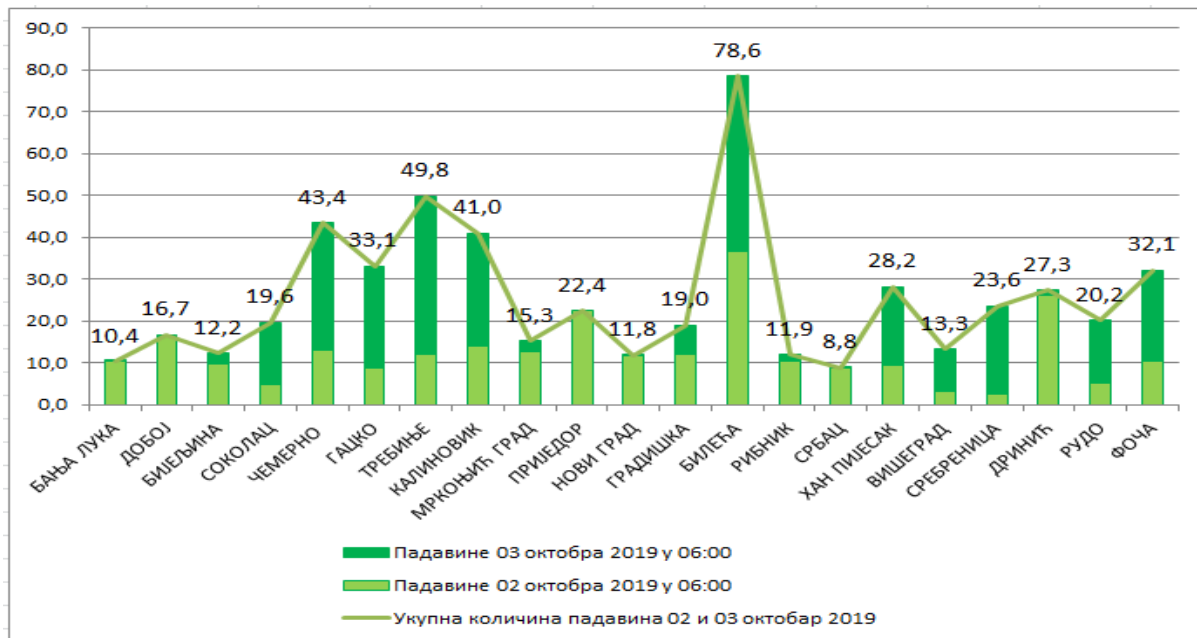
Прву декаду мјесеца октобра окарактерисало је промјењљиво вријеме с просласком три фронтална система. Почетак октобра је био под утицајем преовладавајућег зоналног струјања и топле адвекције, које се брзо мијењало на југозападно уз продубљавање и спуштање висинске долине са запада. Другог октобра уследио је пад притиска уз утицај линије нестабилности послеподне и увече, што је донијело пљускове и грмљавинске процесе. Током ноћи и ујутро трећег октобра утицај хладног фронта из области централне Европе, који се брзо премјештао на југоисток Балкана, доносиће умјерене падавине, локално и обилније уз захлађење.

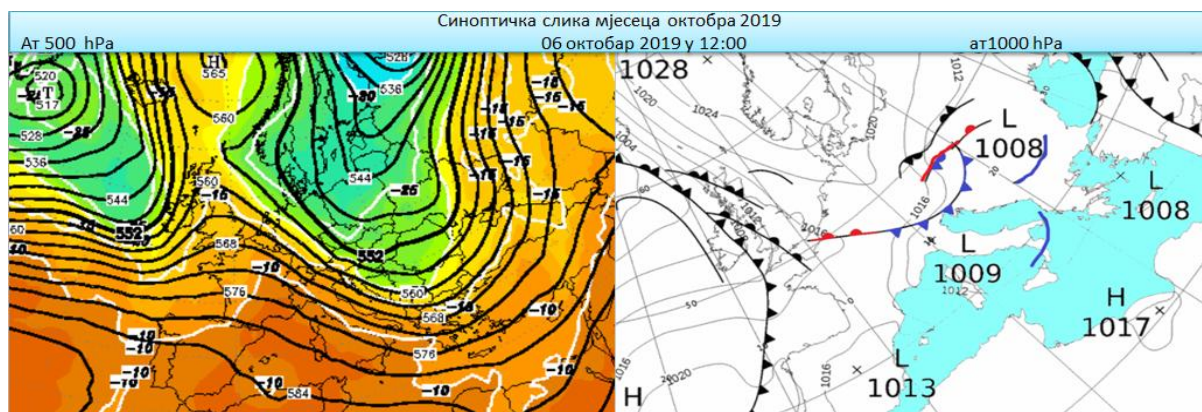
Највише кише је било у високој и ниској Херцеговини. Билећа је имала највише падавина 78 l/m^2 а Требиње $49,8 \text{ l/m}^2$, а централни појас од запада до истока од 20 до 30 l/m^2 . Најмање кише на сјеверу од 10 до 16 l/m^2 .

Температура је прва два дана била у већини предјела љетња преко 25°C па до $28/29^\circ\text{C}$. Трећег је нагло захладило, па су максималне дневне биле ниже за 12 до 15°C . Дринић је имао $9,2^\circ\text{C}$, а Бања Лука након 28°C , првог и другог, $16,2^\circ\text{C}$ трећег октобра. Графикон доле приказује количину падавина по данима и укупно за оба кишна дана.

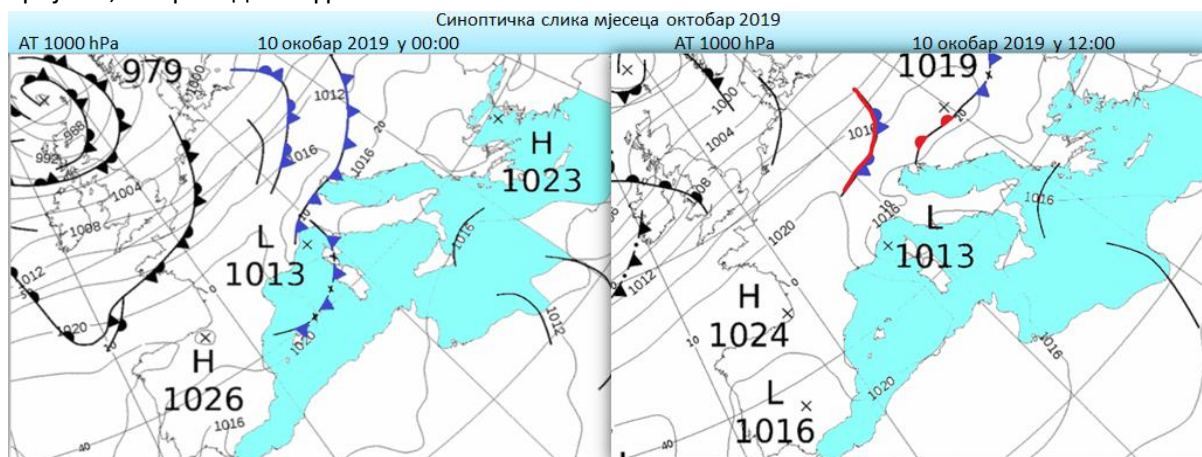

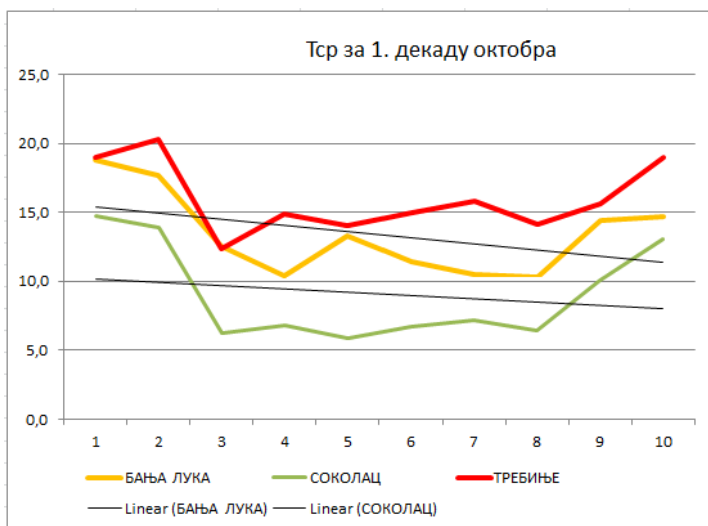

Четвртог и петог октобра изнад Балкана је била присутна хладна ваздушна маса уз зонално а затим сјеверозападно висинско струјање и пад геопотенцијала. И даље смо били под утицајем периферије простране циклонске циркулације са сјевера Европе.

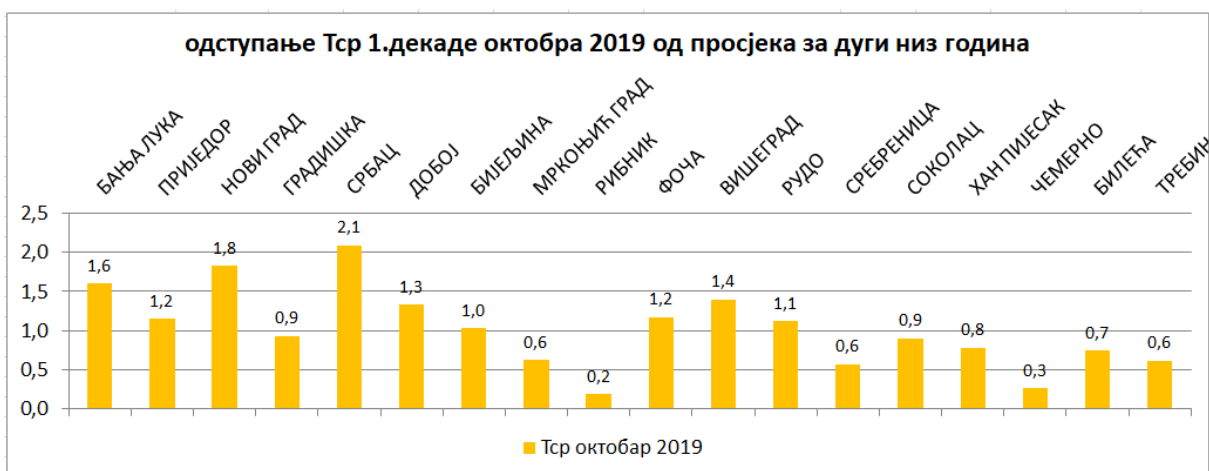

Овај други фронтални поремећај је донио мале падавине, углавном сјеверу до $6l/m^2$. Изнад Балкана је била присутна хладна ваздушна маса уз постепену стабилизацију и пораст прииска. Од осмог октобра, стурјање мијења смјер на југозападни уз притицање топлијег ваздуха. По висини јача термобарички гребен. Већ деветог јача југозападно висинско струјање јаким градијената и приближавање нове висинске долине која је десетог утицала на вријеме, са припадним фронтом.

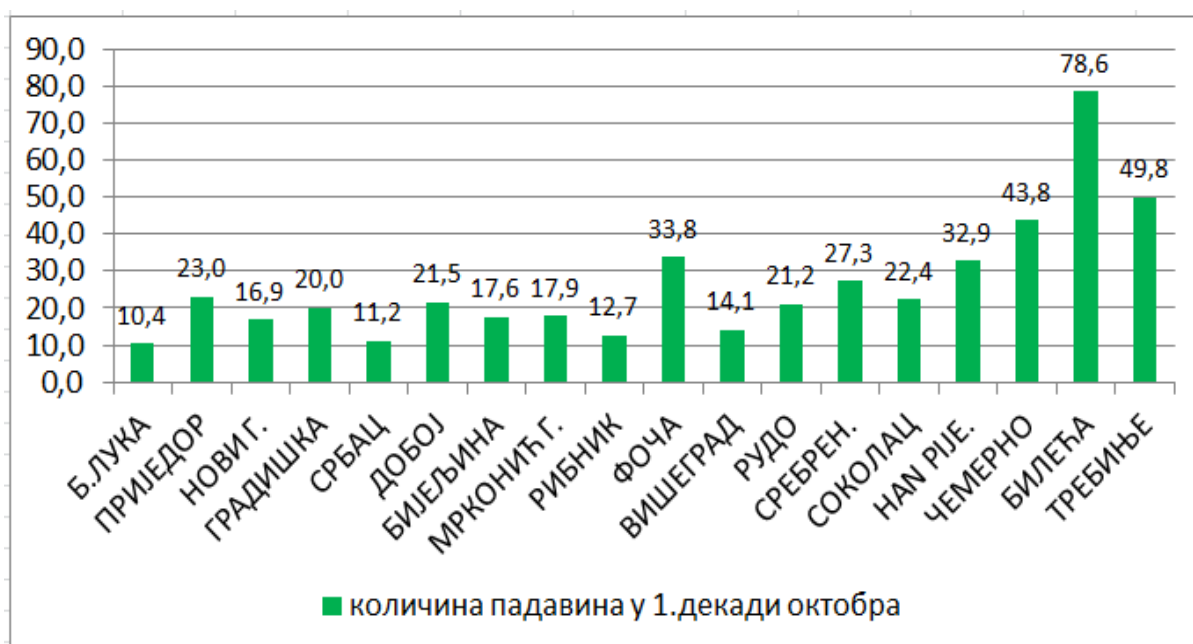

Током прве декаде, средње температуре су биле на почетку изнад просјека, затим у постепеном паду, да би на крају мјесеца поново расле. Средња декадска температура је била изнад просјека за октобар мјесец, посебно на западу, сјеверу и истоку Српске, од 1 до 2,1°C, колико је било у Бањалуци. Јавио се и први мраз у планинама. Соколац је 9 октобра имао $T_{\min} -2.8^{\circ}\text{C}$.

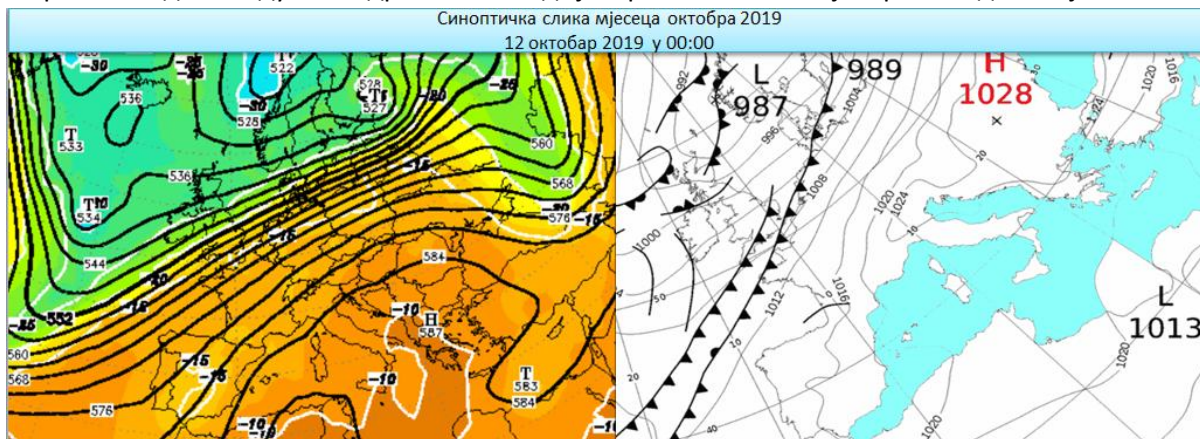
У првој декади октобра, било је четири до пет кишних дана, нешто више падавина било је на југу, у Требињу са 49.8 l/m^2 и Билећи 78.6 l/m^2 . Занимљиво је да до краја мјесеца више није било кише на југу, тако да су Билећа и Требиње имала само два кишна дана.

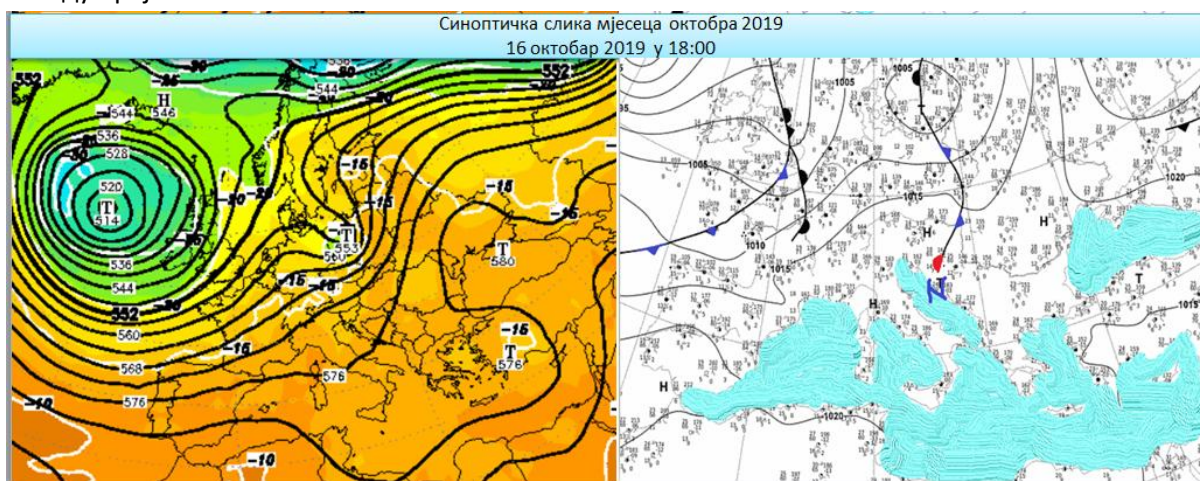

2. ДЕКАДА

Друга декада мјесеца је почела са утицајем термобаричког гребена, и притицањем топлијег ваздуха са југа. Таква синоптичка ситуација се одржавала цијелу декаду. Карактеристично је било егзистирање поља повишених геопотенцијала на истоку Европе које је створио блокаде ситуацију и јако југозападно меридионално струјање преко Шпаније, Француске па све до сјевера Европе, транспортујући топли ваздух и на високе географске ширине. Хладни ваздух се задржавао изнад сјевера Атлантика и сјевера Скандинавије.

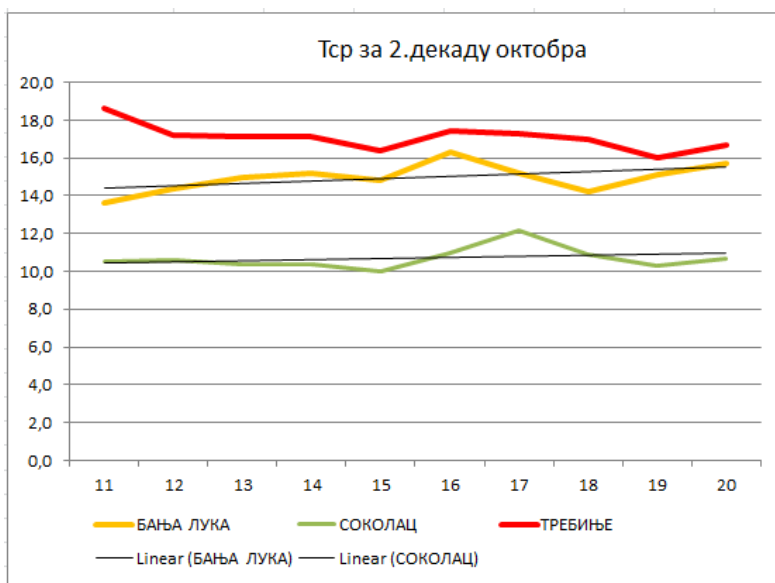
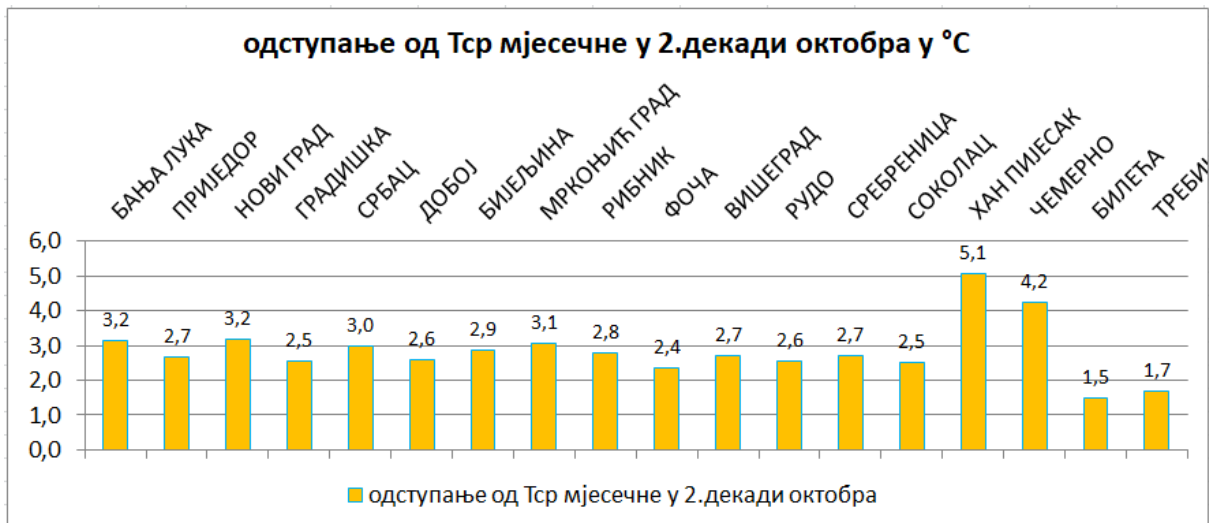

Ова синоптичка слика је накратко поремећана плитким циклоном из централног Медитерана који се кретао сјеверно од Балкана и само дао мало облачности и врло ријетке падавине на западу Крајине.

Након тога до краја декаде се заржало слабо градијентно висинско јужно струјање уз присуство топлијег ваздуха. Фронтови и хладнији ваздух се задржавао на западу Европе. Изнад Атлантика је егзистирао дубоки циклон.

Друга декада октобра мјесеца била је најтоплији дио октобра, ако гледамо одступања температуре од просјечних температура из дугогодишњих мјерења. Бања Лука је забиљежила седам дана с температуром изнад 25°C. На планинама су максималне температуре такође биле веома високе, од десет дана чак девет за Соколац и 8 за Хан Пијесак су имале вриједност изнад 20°C. Чемерно је имало два дана с таквом температуром. Позитивно одступање од просјечних вриједности средње температуре за другу декаду, посебно је било велико за планине на истоку. Хан Пијесак је имао одступање 5,1°C, а Чемерно 4,2°C. Већина других мјеста је била топлија од просјека за 2 до 3 °C, осим југа гдје су Билећа и Требиње имали позитивно одступање 1,5, односно 1,7°C.

Тренд температуре у другој декади је био позитиван, а због задржавања стабилног времена са топлотом ваздушном масом, максимална температура је била висока. Михољско љето је било лијепо, сунчано, топло и дуго је трајало. На планинама је било мало јутарњег мраза.

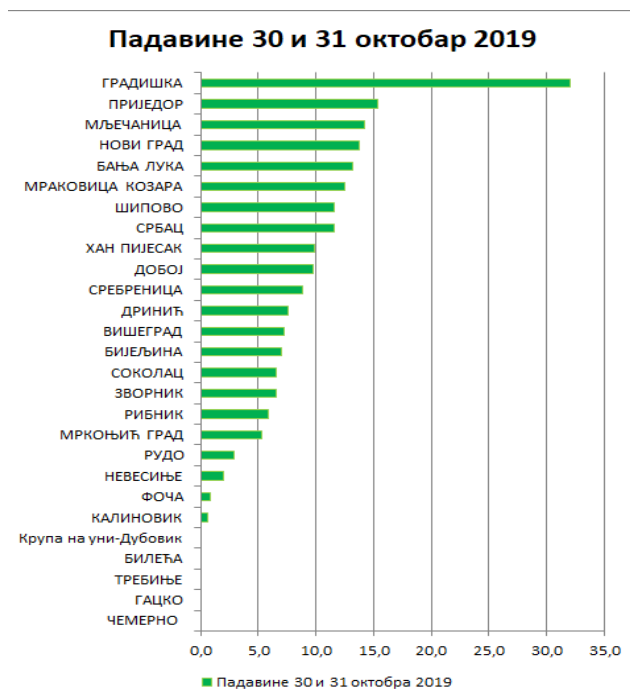
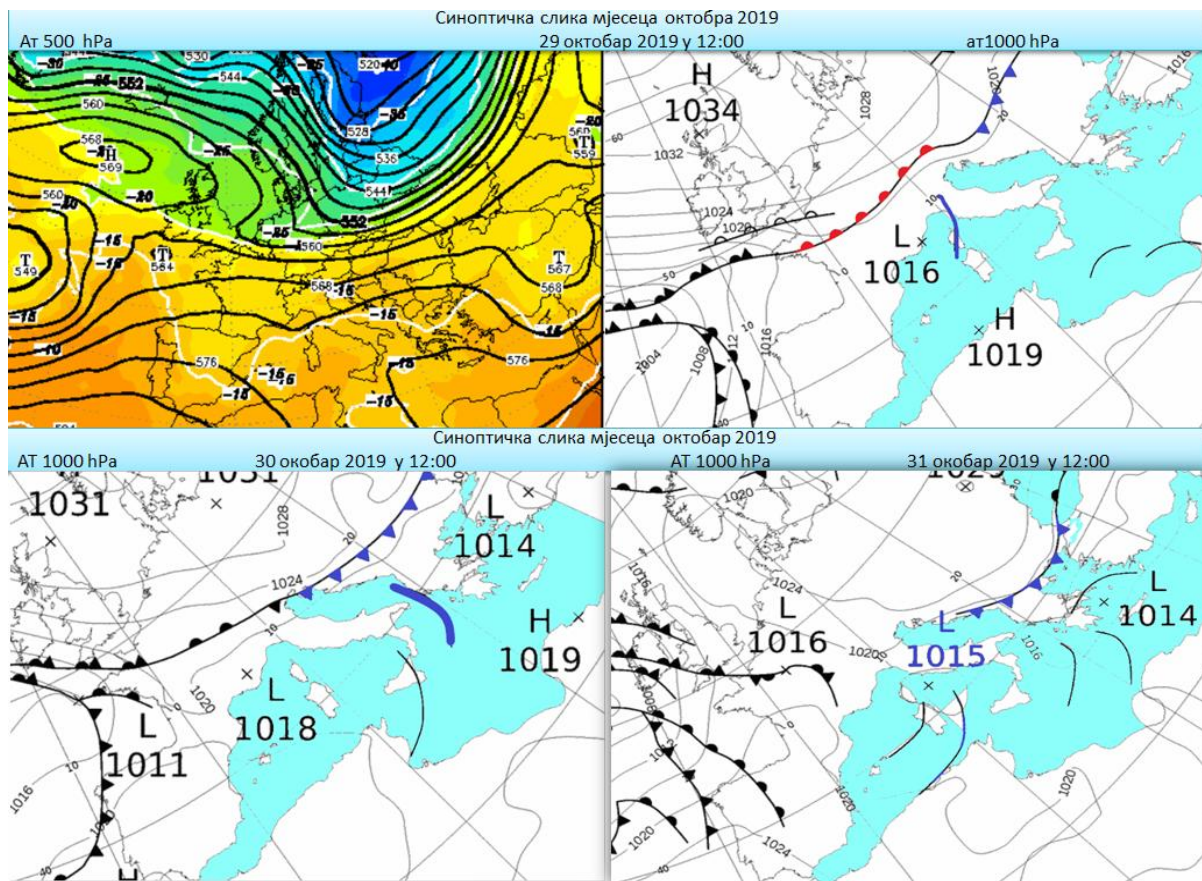
Графикон изнад показује дневни ход средње температуре ваздуха у другој декади мјесеца октобра 2019.године. Бања лука, Требиње и Соколац. Средња декадска није имала великих осцилација. Пред крај декаде било је малог раста температуре. Што се тиче падавина друга декада је била практично сува, без кише у већини мјеста, тако да се суша наставила.

3. ДЕКАДА

У већем делу треће декаде наставило се стабилно и топло вријеме као одлика антициклона, који се већ претходни дуги период задржавао изнад нашег подручја. Његов утицај се наставио и у наредним данима. Пред крај декаде долази до промјене времена под утицајем долине са сјевера и адвекцију осјетно хладнијег ваздуха.

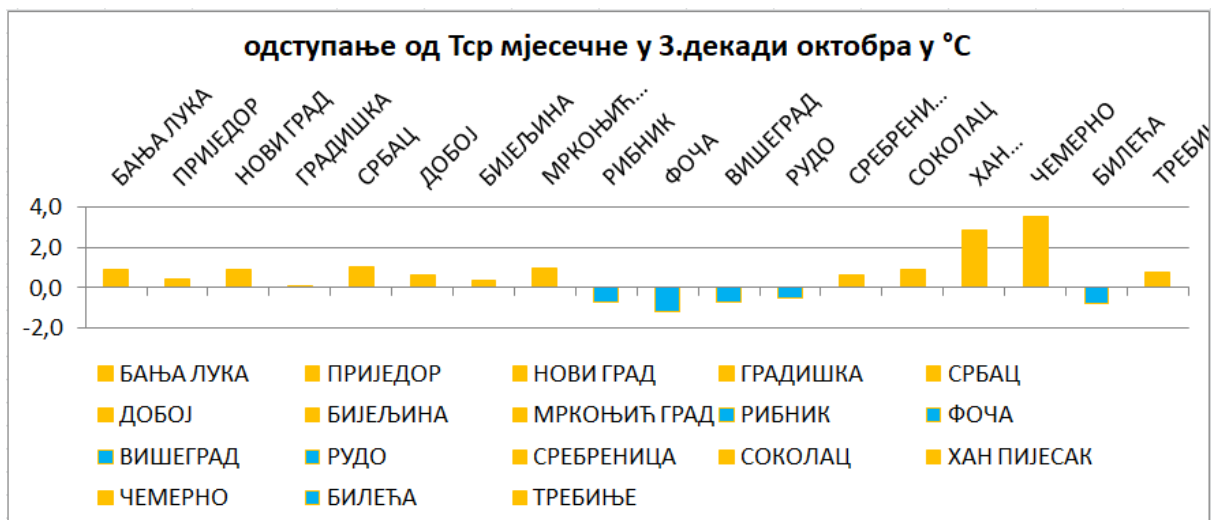
Почетком периода дневне температуре биле су око 25°C, чак и до 29°C међутим крајем декаде 28. октобра долази до пада температуре на 18°C, понегде и до 13°C. Појава јутарње магле је такође била присутна већином периода.

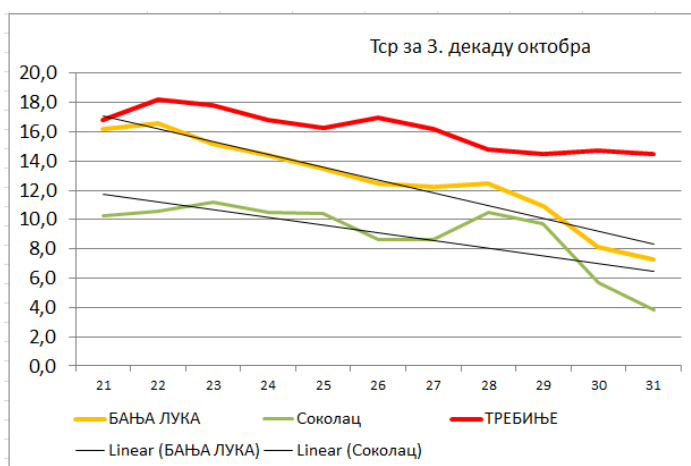

Висинска долина са сјеверозапада је на временске прилике на Балкану утицала 29. и 30. октобра, када су за већину предјела била два кишна дана. Просјечна количина падавина је била између 7 до 12 l/m². Највише је забиљежено у Градишци 27 l/m² и у Приједору 15.8 l/m². На југу није било кише, тако да се тамо наставио сушни период. На графикон доље, приказане су количине падавина у односу на вишегодишњи просјек. Уочљиво је да је у октобру владала суша а да је количина падавина била знатно испод просјека. У просјеку је пало од 28 до 51% од просјечних за мјесец октобар.

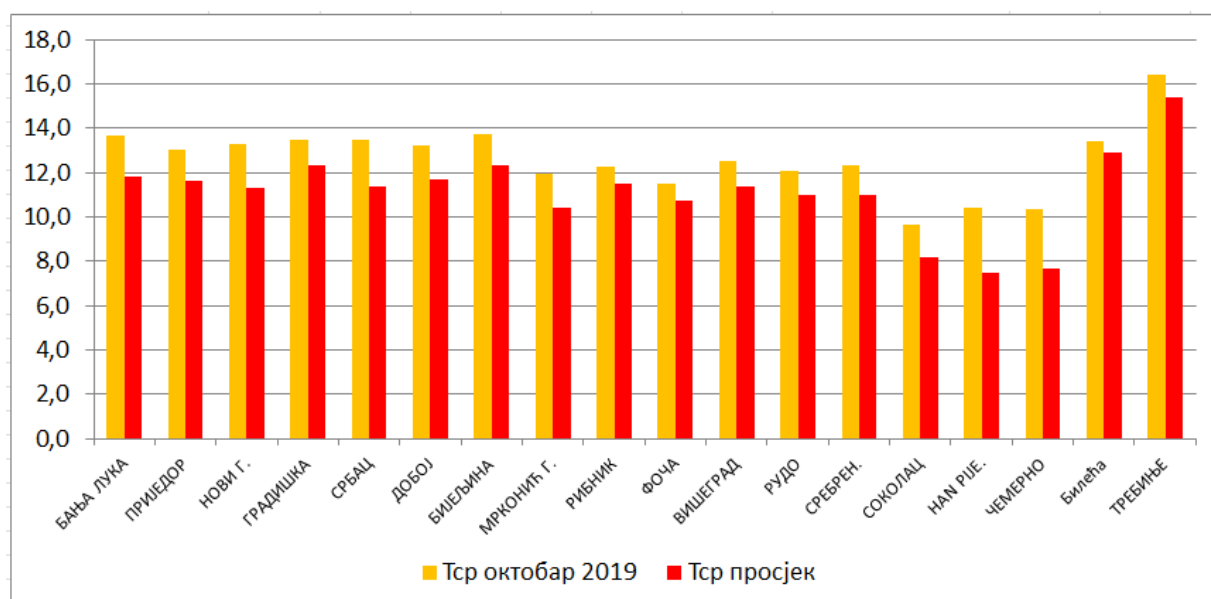
И у трећој декади октобра мјесеца средња дневна температура је била у већини мјеста око или мало изнад просјека за мјесец октобар, без обзира што су максималне дневне и у овој декади достизале вриједности преко 25, понегдје и до 28°C. Са захлађењем на крају мјесеца дневна температура се спустила до вриједности од 6 до 10°C. Хладније од просјека је било понегдје на западу (Рибник), на истоку у горњем Подрињу (Фоца, Вишеград и Рудо), те у високој Херцеговини (Билећа).

Графикон с десне стране показује дневни ход средње температуре ваздуха у трећој декади мјесеца октобра 2019.године. Тренд температура је био негативан, врућина је полако јењавала а знатније захлађење забиљежено је на крају мјесеца. Мраза је било на планинама 26,27 и 28. октобра.

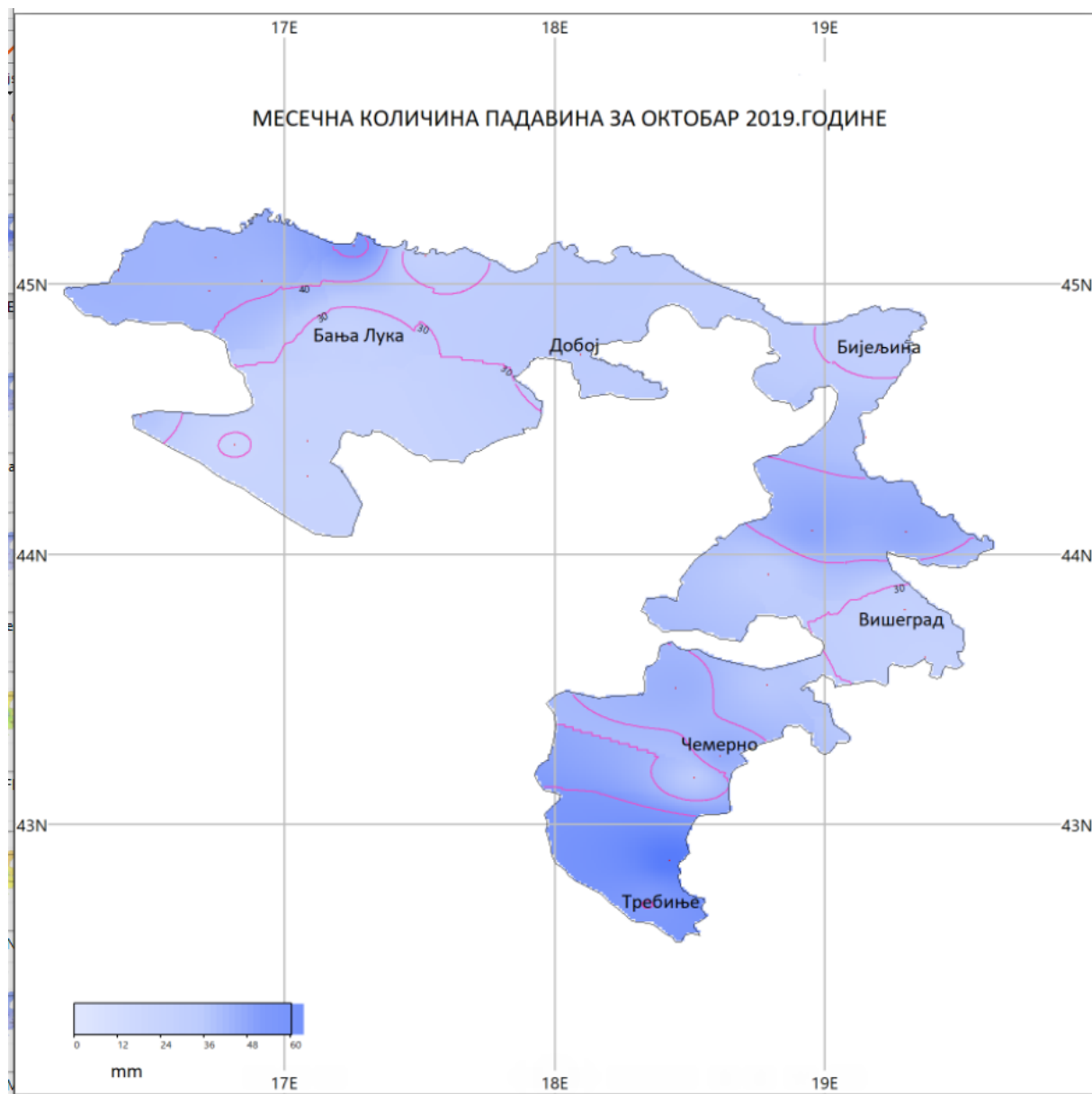

Већи дио мјесеца је протекао у стабилним временским приликама. Почетком месеца били су нешто хладнији дани са падавинама, али од 12. октобра па до 27, веома топли. Тај пораст температуре је утицао да средње мјесечне температуре буду знатно изнад просјека, тако да је октобар мјесец био један од 10 најтоплијих у последњих 70 година. Падавина је највише било у првом делу месеца, нарочито у јужним предјелима. Скок температуре је био осјетан у планинама на истоку.

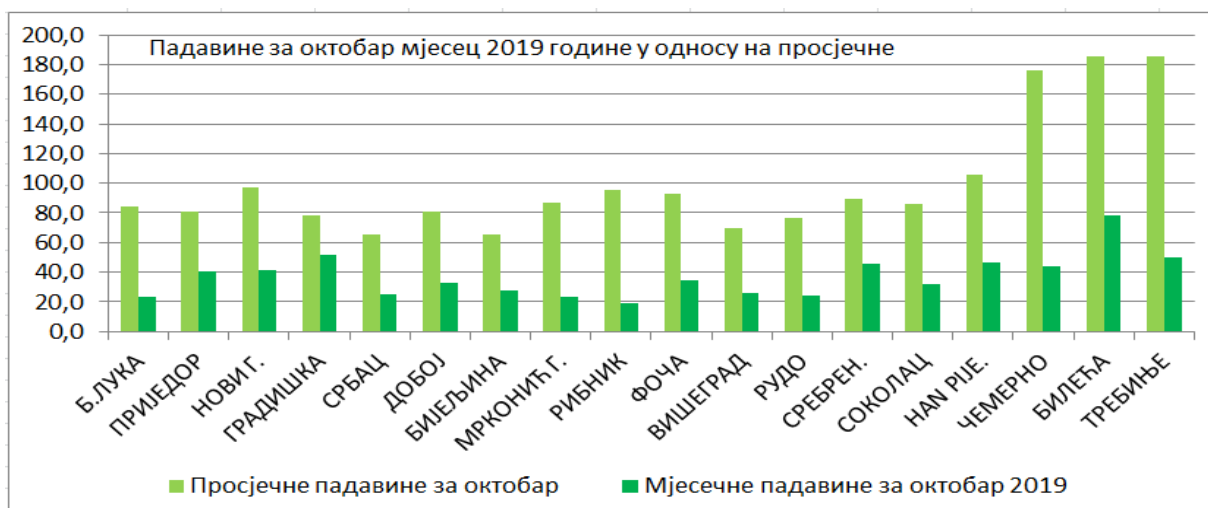

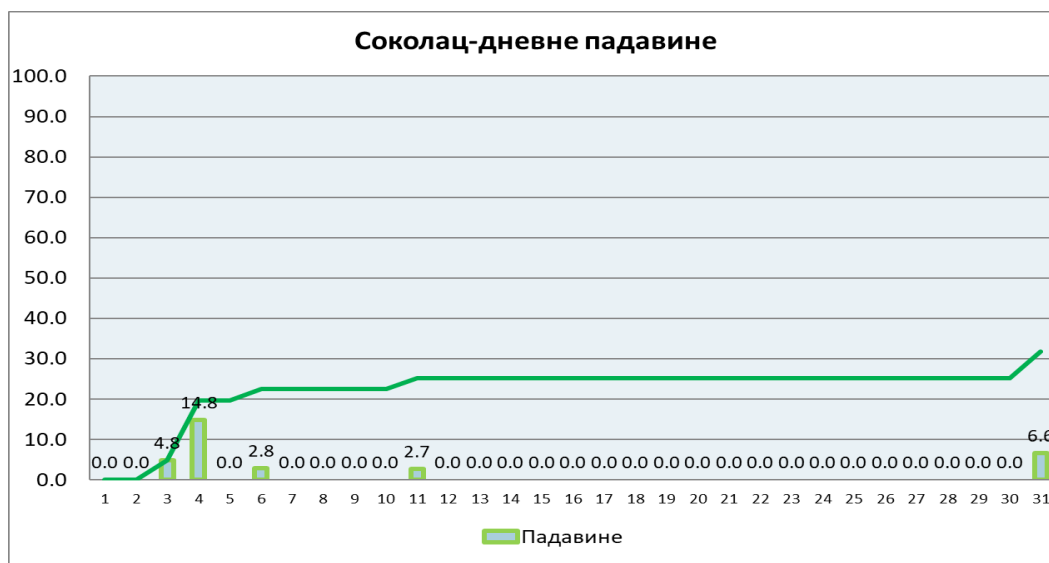
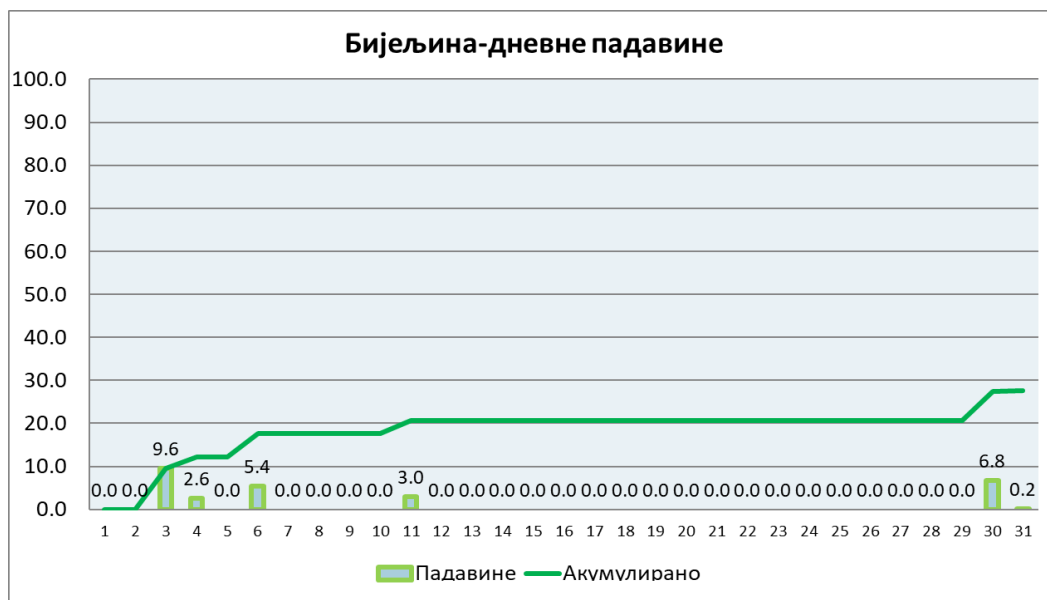
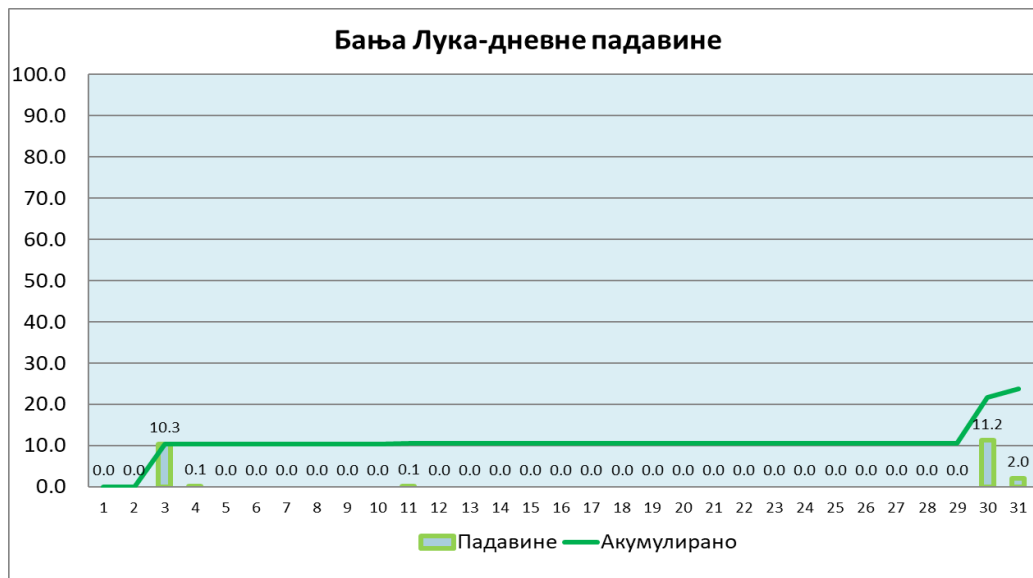

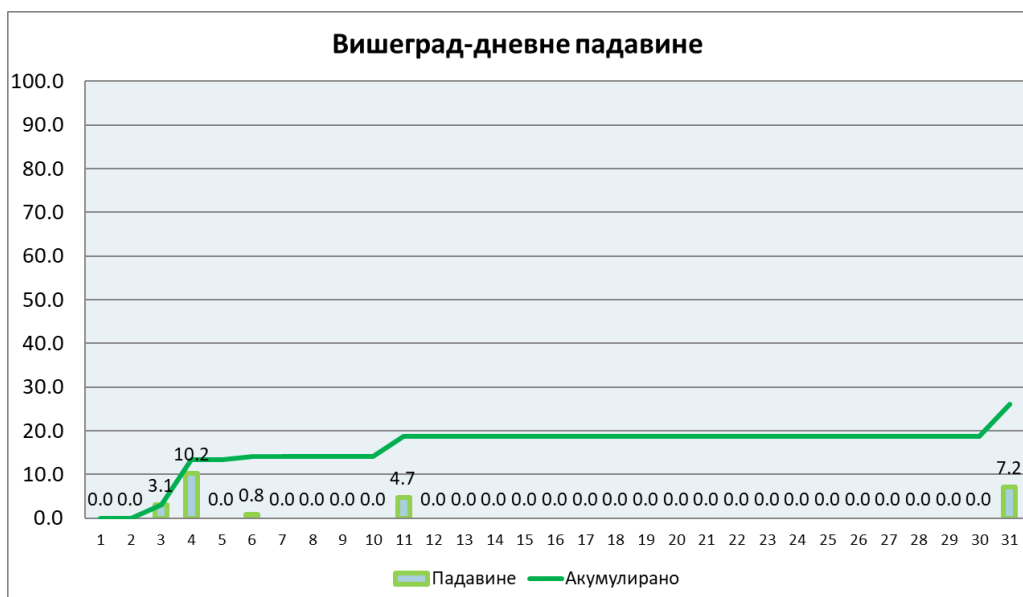
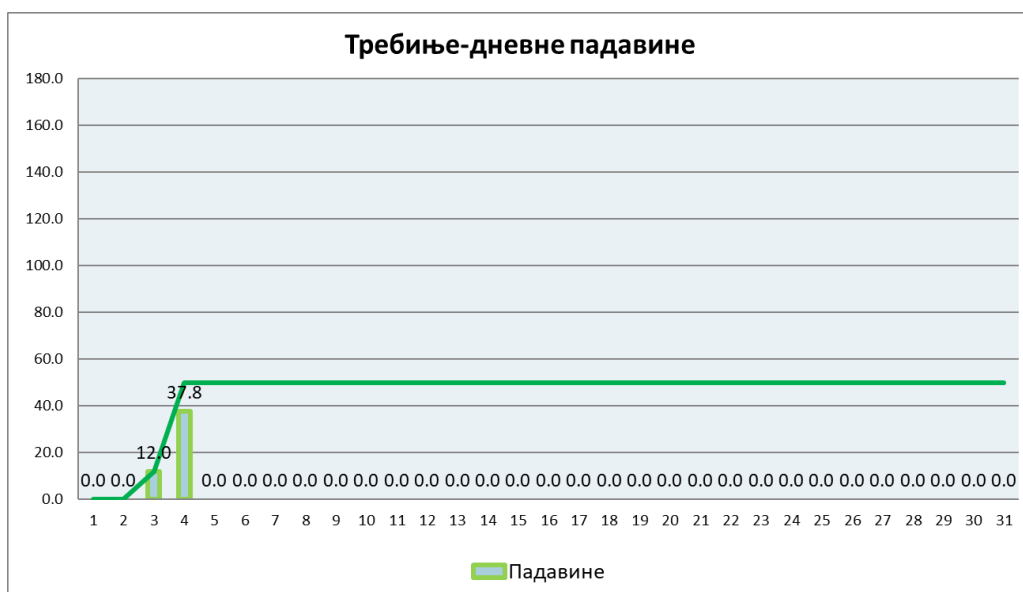
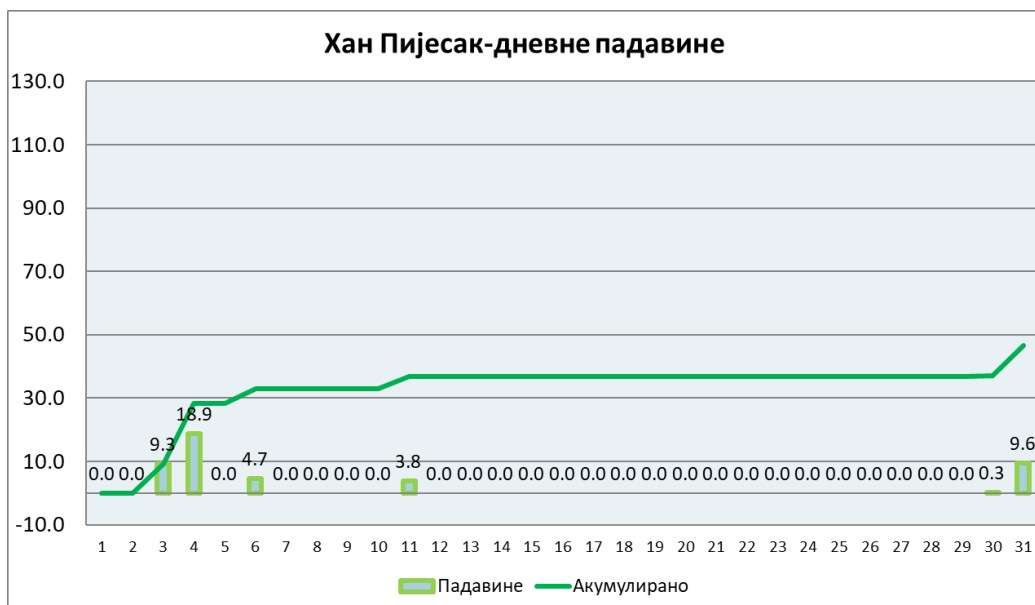
На слици која слиједи приказана је просторна расподела падавина за октобар 2019 на метеоролошким станицама РХМЗ РС.

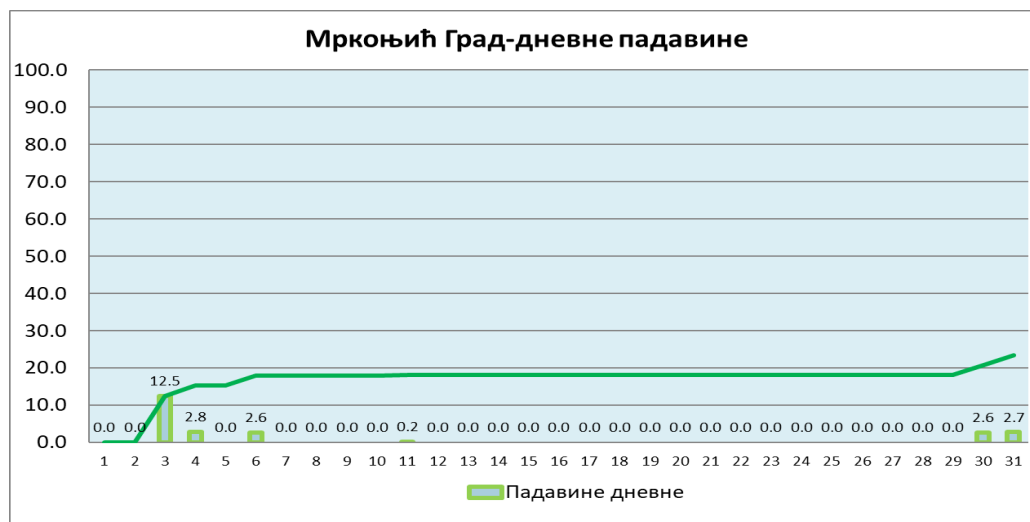
На следећим сликама приказан је мјесечни распоред падавина у односу на просечне као и за одређене градове у Републици Српској.

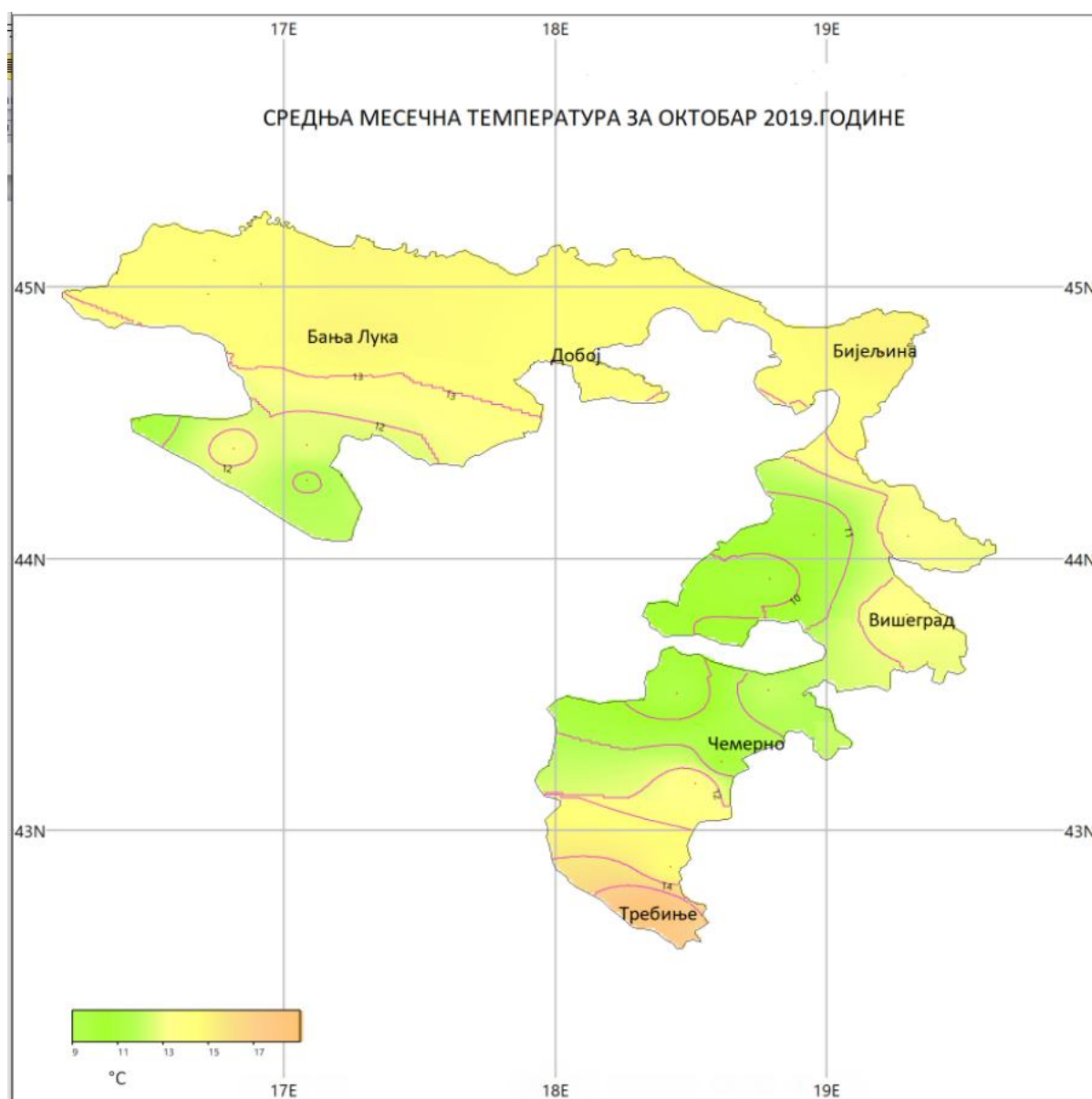

На слици која слиједи приказана је просторна расподела средње мјесечне температуре за октобар 2019 на метеоролошким станицама РХМЗ РС.

На наредним сликама је приказан ход минималне, максималне и средње температуре за цијели мјесец, за изабране метеоролошке станице РХМЗ у Републици Српској.

